

РІЗДВЯНЕ ПОСЛАННЯ
Патріарха Московського і всієї Русі Кирила
архіпастирям, пастирям, дияконам, чернецтву
и всім вірним чадам Руської Православної Церкви

*Любов Божя до нас відкрилась у тому, що Бог
послав у світ Єдинородного Сина Свого,
щоб ми мали життя через Нього
(1 Ін. 4, 9)*

**Преосвященні архіпастирі, високоповажні отці,
всечесні іноки та інокіні, дорогі брати й сестри!**

Від серця, сповненого радості у Господі, бо Син Божий явився у плоті, звертаюся до всіх вас і вітаю зі світлим і живиносним святом Різдва Господа і Спаса нашого Ісуса Христа.

Слава у вишніх Богу і на землі мир, у людях благовоління! (Лк. 2,14). Прославляючи з року в рік невимовну милість до нас Спасителя, ми, як колись Віфлеємські пастухи, що почули від Ангела велику радість, яка буде всім людям (Лк. 2, 10), поспішаємо духовними очима побачити Месію, пришествя Якого передрікали славні пророки й очікувала велика кількість людей.

І ось Жаданий, за словом пророка Аггея, всіма народами (Агг. 2, 7) *принижує Себе Самого, приймаючи образ раба, стаючи подібним до людини* (Флп. 2, 7). Повелитель Всесвіту обирає для Себе не імператорський палац, не оселю володарів світу цього, не чертог багатих і знатних. Йому не знаходиться місця навіть у гостиниці. Син Божий народжується в печері для худоби, коліскою ж Йому служать ясла для годівлі тварин.

Що ж є біднішим, ніж печера, і що смиреннішим, ніж пелени, в яких засяяло багатство Божества? Обравши для Таїнства нашого спасіння крайню убогість (іпакої празника), Христос навмисно не приймає тих цінностей, які вважаються вельми значущими в нашому світі: владу, багатство, славу, знатне походження і соціальний статус. Він пропонує нам інший закон життя, закон смирення й любові, який перемагає гордість і злобу. За цим законом слабкість людська, поєднана з благодаттю Божою, стає тією силою, якій не можуть чинити опір ті, кому у світі цьому належать влада

і могутність. Сила Божа являє себе не в земній величі й мирському благополуччі, а в простоті та смиренні серця.

За словом преподобного Серафима Саровського, «Господь шукає серця, сповненого любові до Бога і ближнього, — ось престол, на якому Він любить сидіти... “Сину, дай Мені серце твоє, — говорить Він, — а все інше Я Сам додаю тобі”, бо в серці людському може вміщатися Царство Боже» (Бесіда про мету християнського життя). Господь не гребує бідними й бездомними, як і не зневажає тих, у кого мало грошей і неprestижна робота, і, тим більше, Він не нехтує тими, хто має фізичні вади, чи важкохворими людьми. Все це саме по собі не наближає і не віддаляє людину від Бога, а тому й не повинно приводити її до смутку або ставати причиною згубного відчаю. Спаситель потребує нас самих. *Сину Мій! Дочко моя! віддай Мені серце твоє*, — закликає Він (Притч. 23, 26).

Чудове свято Різдва нагадує нам про необхідність неухильно йти за Христом, Який прийшов, *щоб ми мали життя, і мали з надлишком* (Ін. 10, 10), і Який Сам є єдиною вірною дорогою і непорушною істиною і справжнім життям (див.: Ін. 14, 6). І нехай не лякають нас труднощі, з якими ми неминуче стикаємось, і нехай не зламують нікого з нас випробування, що випадають на нашу долю, бо з нами Бог! З нами Бог, і з нашого життя зникає страх. З нами Бог, і ми знаходимо душевний спокій і радість. З нами Бог, і ми з твердою надією на Нього здійснюємо своє земне мандрування.

Прямуючи за Христом, людина йде проти стихій світу цього. Вона не підкоряється спокусам і рішуче руйнує перешкоди гріха, що трапляються на цьому шляху. Адже саме гріх віддаляє нас від Бога і робить наше життя посправжньому гірким. Саме він, затуляючи світло Божественної любові, кидає нас у всілякі біди й озлоблює наші серця щодо інших людей. Перемагається ж гріх тільки благодаттю Святого Духа, яка подається нам через Церкву. Сила Божа, сприйнята нами, перетворює наш внутрішній світ і допомагає згідно з волею Господа змінювати світ зовнішній. І тому ті, які відпадають тим чи іншим чином від єдності церковної, втрачають, подібно до дерева, що всихає, здатність приносити воістину добрі плоди.

Особливе слово я хотів би сьогодні звернути до жителів України. Братовбивче протистояння, що виникло на землі Українській, не повинно розділяти чад церковних, сіючи в серцях ненависть. Справжній християнин не може ненавидіти ані ближніх, ані дальніх. «*Ви чули, — звертається до тих, хто дослухається до Нього, Господь, — що сказано: Люби ближнього твого і ненавидь ворога твого. А Я кажу вам: любіть ворогів ваших... щоб ви були синами Отця вашого Небесного, бо Він наказує сходити сонцю Своєму над лихими й добрими*» (Мф. 5, 43–45). Нехай ці слова Спасителя стануть для всіх

нас керівними у житті, нехай злоба і неприязнь до інших ніколи не знаходять місця в нашій душі.

Закликаю всіх чад багатонаціональної Руської Православної Церкви суగుбо молитися про якнайшвидше повне припинення ворожнечі в Україні, про зцілення ран, як тілесних, так і душевних, завданих війною людям. Будемо і в храмі, і вдома щиро просити про це Бога, будемо молитись також і про тих християн, які живуть далеко від наших країн і страждають від збройних конфліктів.

Цієї ж Різдвяної світосайної ночі та в наступні святі дні хвалімо і величаймо нашого Спасителя і Господа, Який благозволів заради безмежного людинолюбства Свого прийти у світ. Подібно до біблійних волхвів, принесімо Богонемовляті Христу свої дари: замість золота — нашу щирю любов, замість ладану — тепле моління, замість смирни — добре та дбайливе ставлення до ближніх і дальніх.

Ще раз вітаючи всіх вас, дорогі мої, зі світлим святом Різдва, а також із Новоліттям, яке настало, молитовно бажаю вам багатих милостей і щедрот від Всещедрого Господа Ісуса. Амінь.

ПАТРІАРХ МОСКОВСЬКИЙ І ВСІЄЇ РУСІ

*Різдво Христове,
2015/2016 р.,
м. Москва*